

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

29 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет (до якого відноситься кафедра)

Кафедра (за якою закріплена дисципліна)

Для освітніх програм різних спеціальностей

Перший бакалаврський

Українська

4

Вибіркова фахової підготовки

Технологій і дизайну

Індустрії моди в легкій

промисловості

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю		
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття						Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
Д	4	120	51	17	34			69	+		
З	4	120	10	4	6			110	+		

Робоча програма складена на основі освітніх програм підготовки бакалавра та стандарту вищої освіти спеціальності

Робоча програма складена  к.т.н., доцент Оксана МИХАЙЛОВСЬКА

Схвалена на засіданні кафедри ІМЛП Протокол №1 від 29 серпня 2024 р.

Зав. кафедри індустрії моди в легкій промисловості  Тетяна НАДОПТА

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова Вченої ради факультету  Тетяна ІВАНІШЕНА

Хмельницький, 2024

ПРОЄКТУВАННЯ ТА ВИГОТОВЛЕННЯ ВЗУТТЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ

Тип (статус) дисципліни	Вибіркова
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	–
Кількість призначених кредитів ЄКТС	4
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: досконало володіти професійною термінологією та основними поняттями з проєктування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням; вміти визначити категорію складності заготовки чоловічого та жіночого взуття; володіти способами індивідуального обміру стопи та гомілки для виготовлення взуття за індивідуальним замовленням; відповідно до встановлених відхилень в будові та функціях стопи вміти провести зняття мірок і здійснити підбір та підгонку колодок за міркою стопи. Дотримуючись чинних нормативних документів, що регламентують процеси проєктування та виготовлення взуття, вміти спроектувати взуття за індивідуальними замовленнями із використанням відповідної методики проєктування.

Зміст навчальної дисципліни. Контингент споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття. Категорії складності жіночого і чоловічого модельного та повсякденного взуття. Групи вимог до взуття. Анатомічна будова, топографія та функції стопи. Робота стопи та зміни її форморозмірів при пересуванні. Основні розміри стопи та способи індивідуального обміру стопи та гомілки для виготовлення закритого взуття. Відхилення в будові та функціях стопи та особливості зняття мірок. Підбір та підгонка колодок за міркою стопи. Особливості проєктування взуття за індивідуальними замовленнями.

Запланована аудиторна робота: не менше 1/3 від загального обсягу дисципліни.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні заняття (з використанням майстер-класів, практикумів).

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт; тестування.

Вид семестрового контролю: залік

Навчальні ресурси:

1. Практикум з конструювання і проєктування взуття : навч. посібник / за заг. ред. В.І. Бегняк. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – 251 с.
2. Практикум з моделювання і проєктування взуття: навч. посібник. Частина 1. Особливості проєктування моделей верху жіночих туфель різних конструкцій / за заг. ред. В. П. Кернеш. Київ: КНУТД, 2022. – 128 с.
3. Бегняк В.І. Основи конструювання і проєктування виробів із шкіри : навч. посібник. – Хмельницький : ТУП, 2002. – 259 с.
4. Модульне середовище. Режим доступу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9596>
5. Електронна бібліотека університету. Режим доступу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php .
6. Репозитарій ХНУ. Режим доступу: <https://elar.khmnu.edu.ua/home> .

Викладачі: кандидат технічних наук, доцент Михайловська О.А.

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням» є вибірковим компонентом, що може бути долучена до фахової підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості».

Мета дисципліни. Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням.

Предмет дисципліни: взуття різних конструкцій та призначення, що виготовляється за індивідуальним замовленням споживачів.

Завдання дисципліни. Ознайомити студентів із: контингентом споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття; категоріями складності жіночого і чоловічого модельного та повсякденного взуття; групами вимог до взуття; анатомічною будовою, топографією та функціями стопи; роботою стопи та змінами її форморозмірів при пересуванні; основними розмірами та способами індивідуального обміру стопи та гомілки для виготовлення закритого взуття; відхиленнями в будові та функціях стопи та особливостями зняття мірок; підбором та підгонкою колодок за міркою стопи; особливостями проектування взуття за індивідуальними замовленнями.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: досконало володіти професійною термінологією та основними поняттями з проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням; вміти визначити категорію складності заготовки чоловічого та жіночого взуття; володіти способами індивідуального обміру стопи та гомілки для виготовлення взуття за індивідуальним замовленням; відповідно до встановлених відхилень в будові та функціях стопи вміти провести зняття мірок і здійснити підбір та підгонку колодок за міркою стопи. Дотримуючись чинних нормативних документів, що регламентують процеси проектування та виготовлення взуття, вміти спроектувати взуття за індивідуальними замовленнями із використанням відповідної методики проектування.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	лабор. роботи	СРС	лекції	лабор. роботи	СРС
Розділ 1. Організація виготовлення взуття за індивідуальним замовленням. Категорії складності заготовки взуття. Контингент споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття.	4	4	10	2	2	20
Розділ 2. Анатомічна будова, робота та функції стопи і гомілки. Основні розміри стопи і гомілки та способи їх вимірювання.	6	8	24			36
Розділ 3. Моделювання та проектування взуття різних конструкцій та призначення за індивідуальним замовленням.	7	22	35	2	4	54
Разом за семестр:	17	34	69	4	6	110

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Організація виготовлення взуття за індивідуальним замовленням. Категорії складності заготовки взуття. Контингент споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття. Основні етапи проектування взуття за індивідуальним замовленням споживача. Літ.: [2].	4
2	Анатомічна будова стопи та гомілки. Робота та функції стопи і гомілки. Відхилення в будові та функціях стопи. Літ.: [1-2].	2
3	Основні розміри стопи і гомілки та способи їх вимірювання. Особливості зняття мірок стоп, що мають відхилення в будові та функціях. Літ.: [1-2].	2
4	Підбір колодки за розмірами стопи та призначенням взуття. Підгонка колодки відповідно до мірки, знятої зі стопи. Літ.: [1-2].	2
5	Проектування жіночих чобіток для різних обхватів гомілки. Особливості встановлення умовної розгортки колодки та проектування верху моделі чобіток. Особливості побудови креслення халяви для різних обхватів гомілки. Літ.: [1,3].	2
6	Проектування взуття спортивного призначення. Проектування кросового спортивного взуття. Проектування деталей верху черевика для штангістів. Проектування зовнішніх деталей верху черевика для лижного спорту Літ.: [1,3].	2
7	Проектування ортопедичного взуття. Літ.: [1,3].	3
Разом:		17

Примітка. * Лекційні заняття плануються по 2 години. Якщо у навчальному плані в непарних семестрах запланована 1 год. аудиторних занять на тиждень, то залежно від розкладу занять фактична кількість годин становитиме 18 – по чисельнику, 16 – по знаменнику.

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Організація виготовлення взуття за індивідуальним замовленням. Анатомічна будова стопи та гомілки. Основні розміри стопи і гомілки та способи їх вимірювання. Підбір колодки за розмірами стопи та призначенням взуття. Літ.: [2].	2
2	Проектування ортопедичного взуття. Проектування жіночих чобіток для різних обхватів гомілки. Проектування взуття спортивного призначення. Літ.: [1-2].	2
Разом :		4

5.2 Зміст лабораторних робіт

Перелік лабораторних робіт для студентів *денної* форми здобуття освіти

№ ч/ч	Тема лабораторної роботи	Кількість годин
1	Організація виготовлення взуття за індивідуальним замовленням. Категорії складності заготовки взуття. Контингент споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття. Літ.: [1,3].	4
2	Обмір стопи та гомілки (зняття мірки). Підбір колодки за розмірами стопи та призначенням взуття. Підгонка колодки відповідно до мірки, знятої зі стопи. Літ.: [1,3].	8
3	Проектування жіночих чобіток для різних обхватів гомілки. Літ.: [1,3].	8
4	Проектування взуття спортивного призначення. Літ.: [1,3].	8
5	Моделювання та проектування взуття обраних конструкції та призначення. Літ.: [1,3].	6
Разом:		34

Перелік лабораторних робіт для студентів *заочної* форми здобуття освіти

№ ч/ч	Тема лабораторної роботи	Кількість годин
1	Обмір стопи та гомілки (зняття мірки). Підбір колодки за розмірами стопи та призначенням взуття. Підгонка колодки відповідно до мірки, знятої зі стопи. Літ.: [1,3].	2
2	Проектування жіночих чобіток для різних обхватів гомілки. Літ.: [1,3].	4
Разом:		6

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, роботою над завданнями лабораторних робіт, тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-сть годин
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання лабораторної роботи №1.	9
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1-2, підготовка до захисту лабораторної роботи №2 та до виконання лабораторної роботи №2.	6
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до виконання лабораторної роботи № 2.	9
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2,3, підготовка до захисту лабораторної роботи №2 та до виконання лабораторної роботи № 3.	6

9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до виконання лабораторної роботи № 3.	9
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4,5, підготовка до захисту лабораторної роботи № 3 та до виконання лабораторної роботи № 4.	9
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5,6 до виконання лабораторної роботи №4.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5,6,7, підготовка до захисту лабораторної роботи № 4 та до виконання лабораторної роботи № 5.	6
17-18	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1-7, підготовка до виконання та захисту лабораторної роботи № 5. Підготовка до тестового контролю	9
Разом:		69

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); лабораторні роботи (з використанням інтеграційних та інформаційних технологій); самостійна робота (робота з інформаційними джерелами, використання системи MOODLE). Методи викладання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення); лабораторні роботи (майстер-класи, практикуми, пояснення); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів) тощо, і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з проектування та виготовлення взуття різних конструкцій та призначення за індивідуальним замовленням споживачів.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: зразки взуття; приладдя для малювання, креслярське приладдя; спеціальні конструкторські інструменти.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних робіт, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю знань:

- усне опитування перед допуском до виконання лабораторної роботи;
- захист лабораторних робіт;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу.

При виведенні семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю знань.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості, і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторну роботу, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість оформлення звіту і графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструкторські рішення; своєчасний захист лабораторної роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати самостійно у встановленій викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Виставляється студенту, який глибоко засвоїв знання з проектування та виготовлення взуття різних конструкцій та призначення за індивідуальним замовленням споживачів. Студент виконав лабораторну роботу у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок і вона захищена. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання використаних при проектуванні прийомів та засобів тощо. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> . Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Лабораторна робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, захищена, але має незначні зауваження.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та лабораторної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, лабораторна робота виконана у неповному обсязі, та (або) при наявності значних помилок, і захищена при умові її доопрацювання, та (або) повторне виконання не захищеної лабораторної роботи.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, якщо лабораторна робота не виконана, або не захищена, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота					Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:						За рейтингом	
1	2	3	4	5	Тестовий контроль		
ВК*:					0,6	0,4	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, залік
Лабораторні роботи №:		Контрольна робота		За рейтингом
1	2	Якість виконання	Оцінка за захист	
		0,2	0,2	
ВК*:		0,6		0,4
				0

Оцінювання тестових завдань

Тестовий контроль для кожного студента складається з тестових завдань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних за тестове завдання балів оцінці, що виставляється студенту у %:, представлена у таблиці.

Співвідношення правильних відповідей (%) і оцінки за тест

Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для лабораторної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Організація виготовлення взуття за індивідуальним замовленням.
2. Категорії складності заготовки взуття.
3. Контингент споживачів, які потребують індивідуального виготовлення взуття.
4. Основні етапи проєктування взуття за індивідуальним замовленням споживача.
5. Робота та функції стопи і гомілки.

6. Відхилення в будові та функціях стопи.
7. Способи і особливості обміру стопи при виготовленні взуття за індивідуальним замовленням.
8. Особливості зняття мірок стоп, що мають відхилення в будові та функціях.
9. Назвати пізнавальні точки стопи.
10. Підбір колодки відповідно до мірки стопи.
11. Способи і варіанти підгонки колодки.
12. Деталі, характерні черевикам для штангістів.
13. Особливість роботи стопи штангіста.
14. Як здійснюється проектування лінії згину союзки в черевиках для штангістів.
15. Особливості викреслювання п'яtkового контуру в черевиках для штангістів.
16. Експлуатаційні вимоги до взуття для штангістів.
17. Особливості побудови канта черевика для штангістів.
18. Проектування лінії згину і вирізу союзки при проектуванні черевика для лижного спорту.
19. Методика побудови напівглухого клапана при проектуванні черевика для лижного спорту.
20. Особливості викреслювання п'яtkового контуру при проектуванні черевика для лижного спорту.
21. Особливості побудови амортизатора при проектуванні черевика для лижного спорту.
22. Як визначається висота п'яtkового контуру кросівок?
23. Особливості побудови верхнього канту кросівок.
24. Особливості побудови лінії згину союзки кросівок. Я
25. Проектування надблочника кросівок.
26. Які розмірні ознаки стопи та гомілки знімають при проектуванні чобіток?
27. Послідовність розробки моделі чобіток при виготовленні взуття за індивідуальним замовленням.
28. Побудова конструктивної сітки халяв.
29. Встановлення УРК в осі координат.
30. Особливості побудови ґрунд-моделі чобіток.
31. Особливості проектування та виготовлення ортопедичного взуття.

10 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлено:

Проектування та виготовлення взуття за індивідуальним замовленням : методичні вказівки до лабораторних робіт та завдання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» / О.А. Михайловська. – Хмельницький: ХНУ, 2024. – 40 с.

11 Рекомендована література

Основна

1. Практикум з конструювання і проектування взуття : навч. посібник / за заг. ред. В. І. Бегняк. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – 251 с.
2. Практикум з моделювання і проектування взуття: навч. посіб. Частина 1. Особливості проектування моделей верху жіночих туфель різних конструкцій / за заг. ред. доц. В. П. Кернеш. Київ: КНУТД, 2022. - 128 с.

Додаткова

1. ДСТУ ГОСТ 19116:2009. Взуття модельне. Загальні технічні умови. (ГОСТ 26167-2005, IDT). – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 26 с.
2. ДСТУ ГОСТ 26167:2009. Взуття повсякденне. Загальні технічні умови. (ГОСТ 26167-2005, IDT). – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 26 с.
3. ДСТУ ГОСТ 26165:2009. Взуття дитяче. Загальні технічні умови. (ГОСТ 26167-2005, IDT). – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 26 с.
4. Бегняк В. І. Основи конструювання і проектування виробів із шкіри : навч. посібник / В. І. Бегняк. – Хмельницький : ТУП, 2002. – С. 247-257.
5. Практикум з конструювання і проектування взуття : навч. посібник / за ред. В. І. Бегняк. – Хмельницький : ТУП, 2002. – С.268-270.
6. Універсальний довідник взуттєвика : навч. посібник / В. П. Коновал [та ін.]. – 3-тє вид. – К. : Лібра, 2010. – 720 с.
7. Лецишин М. М. Дослідження та підвищення комфортності взуття за індивідуальним замовленням [Текст] / М. М. Лецишин // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Технічні науки. – 2020. – № 5 (150). – С. 56-66.
8. Половніков І. І., Андрущак В. І., Беднарчук М. С. Дослідницькі технології у виробництві спеціального взуття : монографія /; Укр. технол. акад., Львів. комерц. акад., Укр. НДІ шкір.-взутт. пром-сті. –Львів, 2014. –364 с. –Бібліогр.: С. 352-364.
9. Омельченко Н. М., Коновал В. П., Коляда О. М. Основи проектування ортопедичного взуття : Посіб. /; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. –К., 2005. –200 с. –Бібліогр.: С. 200.
10. Чупріна Н. В. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. / Н. В. Чупріна, Т. В. Струмінська. – К. : КНУТД, 2017. – 416 с.
11. Чертенко Л. П. Індивідуалізація ортопедичного взуття: ключові фактори при проектуванні / Л. П. Чертенко, В. П. Кернеш, Н. Кузіна. // Вісник Хмельницького національного університету. – 2024. – №4. – С. 492–496.

12 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9596>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php .
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.